

Zadeva C-34/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

24. januar 2023

Predložitveno sodišče:

Sąd Okręgowy w Koszalinie (Poljska)

Datum predložitvene odločbe:

30. december 2022

Tožeča stranka:

RF

Tožena stranka:

Getin Noble Bank S.A.

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba za ugotovitev ničnosti pogodbe o hipotekarnem posojilu, indeksirane v CHF, ki je bila sklenjena s toženo banko, in za plačilo denarnega zneska ter predlog tožeče stranke za zavarovanje nedenarne terjatve z določitvijo pravic in obveznosti strank postopka za čas trajanja tega postopka, tako da se zadrži obveznost tožeče stranke, da plačuje obroke posojila v zneskih in rokih, določenih v pogodbi

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga člena 70(1) Direktive 2014/59/EU za to, da bi se ugotovilo, ali se prepoved iz te določbe nanaša le na možnost uveljavljanja zavarovanja denarne terjatve v okviru izvršbe ali pa tudi na začetek katerega koli postopka zavarovanja zoper subjekt, ki je v postopku prisilnega prestrukturiranja.

Vprašanje za predhodno odločanje

„Ali se prepoved iz člena 70(1) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta nanaša le na možnost uveljavljanja zavarovanja denarne terjatve v okviru izvršbe ali pa tudi na začetek katerega koli postopka zavarovanja zoper subjekt, ki je v postopku prisilnega prestrukturiranja?“

Navedene določbe prava Evropske unije

Pogodba o delovanju Evropske unije, člen 12 in člen 169(1)

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, člen 38

Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nepoštenih pogojih v potrošniških pogodbah: četrta, enaindvajseta in štiriindvajseta uvodna izjava, člen 6(1) in člen 7(1)

Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta, uvodna izjava 5 in člen 70(1)

Navedene določbe nacionalnega prava

Ustava Republike Poljske, člen 76

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (zakon z dne 23. aprila 1964 civilni zakonik), členi 5, 22¹, 43¹, 44, 45, člen 58, od (1) do (3), člen 353¹, člen 358¹, od (1) do (4), člen 359, (1) in (2), in člen 385¹, od (1) do (4)

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (zakon z dne 29. avgusta 1997 zakon o bančništvu), člen 69(1), člen 69(2) (v različici, ki je veljala na dan 31. avgusta 2007)

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (zakon z dne 10. junija 2016 o bančnem jamstvenem skladu, sistemu jamstva za vloge in prisilnem prestrukturiranju (v nadaljnjem besedilu: zakon o bančnem jamstvenem skladu), člen 135(1) in (4)

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (zakon z dne 17. novembra 1964 zakonik o civilnem postopku), člen 13(2), člen 199(1), člen 730(1) in (2), 730¹(1), (2), (2¹) in (3), členi 731, 737 in 738, člen 743 (1) in (2) in člen 755

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Oseba RF je na predložitveno sodišče vložila tožbo proti GETIN Noble Bank SA, s sedežem v Varšavi, za ugotovitev in plačilo. Tožeča stranka predlaga, naj se ugotovi, da je pogodba o hipotekarnem posojilu, indeksiranem v CHF, ki je bila s toženo stranko sklenjena 31. avgusta 2007, nična. Tožeča stranka poleg tega predlaga, naj se toženi stranki naloži plačilo zneska 80.657,30 PLN s pripadki. Podredno je tožeča stranka predlagala, naj se ugotovi, da so posamična določila te pogodbe, ki jih je navedla, nepoštena pogodbeno določila, ki tožeče stranke ne zavezujejo. Poleg tega zahtevka je tožeča stranka predlagala tudi, naj se v njeno korist prisodi znesek 28.780,01 PLN s pripadki.
- 2 Skupaj s tožbo je tožeča stranka predlagala, naj se nedenarno terjatev zavaruje z določitvijo pravic in obveznosti strank postopka za čas trajanja tega postopka, tako da se obveznost tožeče stranke, da plačuje obroke posojila v zneskih in rokih, določenih v pogodbi, zadrži za čas od dne odreditve ukrepa zavarovanja do izdaje odločbe, s katero se bo postopek v tej zadevi končal. Svoj predlog je utemeljila s tem, da njen pravni interes za izdajo ukrepa zavarovanja za čas trajanja postopka izhaja iz dejstva, da bi ji lahko neizdaja ukrepa zavarovanja povzročila finančno škodo, saj redno plačuje obroke glavnice in obresti, kar lahko povzroči zmanjšanje njenega premoženja in neupravičeno obogatitev tožene stranke.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 3 Tožeča stranka trdi, da je pogodba o hipotekarnem posojilu nična in da vsebuje nepoštena določila, ki je ne zavezujejo. Meni, da njen pravni interes za odreditev ukrepa zavarovanja za zgoraj opisano nedenarno terjatev izhaja iz tveganja zmanjšanja premoženja.
- 4 Tožena stranka še ni odgovorila na tožbo, saj ji ob sprejetju predložitvene odločbe prepis tožbe še ni bil vročen, ker predložitveno sodišče najprej odloča o predlogu za zavarovanje nedenarne terjatve.

Kratka predstavitev razlogov za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 5 Predložitveno sodišče v zvezi z razlogi za postavitev zgoraj navedenega vprašanja navaja, da je razlaga prava Unije potrebna, da bi lahko pravilno uporabilo določbe nacionalnega prava, ki se nanašajo na možnost odreditve ukrepa zavarovanja nedenarne terjatve v položaju, ko je bil zoper toženo stranko začel postopek

- prisilnega prestrukturiranja (29. septembra 2022), zaradi katerega je bilo upravljanje banke preneseno na premostitveno institucijo, ki jo je ustanovil bančni jamstveni sklad.
- 6 Po mnenju predložitvenega sodišča bi bilo treba v tej zadevi načeloma ugoditi predlogu tožeče stranke za zavarovanje nedenarne terjatve, saj je tožeča stranka utemeljila terjatev in izkazala pravni interes za odreditev zavarovanja.
 - 7 Vendar se v skladu s 135. členom zakona o bančnem jamstvenem skladu postopki izvršbe ali zavarovanja na premoženje subjekta zoper katerega teče postopek prestrukturiranja, ki so bili začeti pred začetkom postopka prestrukturiranja, ustavijo (odstavek (1)), v času, ko traja prisilno prestrukturiranje, pa postopkov izvršbe in zavarovanja zoper subjekt, ki je v prestrukturiranju, tudi ni dovoljeno začeti (odstavek (4)). Zadnjenavedena določba je bila v poljsko zakonodajo prenesena na podlagi člena 70(1) Direktive 2014/59.
 - 8 Predložitveno sodišče se je pri obravnavi predloga tožeče stranke spraševalo o razlagi člena 70(1) Direktive 2014/59, in sicer, ali se prepoved iz te določbe nanaša le na možnost uveljavljanja zavarovanja terjatve v okviru izvršbe ali pa se nanaša na začetek kakršnega koli postopka zavarovanja zoper subjekt, ki je v postopku prisilnega prestrukturiranja.
 - 9 Predložitveno sodišče je opozorilo, da bi bilo mogoče šteti, da se lahko prepoved iz člena 70 Direktive 2014/59 uporablja le za sredstva, ki so že v premoženju subjekta, ki je v postopku prestrukturiranja, morebitna izvršba ali zavarovanje pa bi lahko povzročila odvzem teh sredstev iz tega premoženja po izvedbi izvršbe ali zavarovanja. Po njegovem mnenju se torej prepoved začetka postopka zavarovanja ne more uporabljati za sredstva, ki še niso postala del tega premoženja. V takem primeru omenjena določba ne bi ovirala ugoditve predlogu tožeče stranke.
 - 10 Predložitveno sodišče je z vidika prava Unije poudarilo, da je v skladu z uvodno izjavo 5 Direktive 2014/59/EU težko najti razlog, zakaj ne bi bilo mogoče zavarovati tovrstnih nedenarnih terjatev do banke, ki je v postopku prestrukturiranja, ki se mora v skladu s to direktivo voditi v skladu z načelom, da noben upnik ne sme biti na slabšem, kot bi bil v primeru izvedbe običajnega postopka zaradi insolventnosti.
 - 11 Glede na navedene okoliščine je predložitveno sodišče predlagalo, naj Sodišče na njegovo vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da se člen 70(1) Direktive 2014/59 nanaša le na možnost uveljavljanja zavarovanja denarne terjatve v okviru izvršbe.
 - 12 Predložitveno sodišče je poleg tega navedlo, da je bila dosedanja praksa Sodišča osredotočena izključno na jezikovno razlago člena 70(1) Direktive 2014/59, kar pa onemogoča doseganje ciljev, ki se jih želi doseči z določbami prava Unije. Ob tem je predložitveno sodišče poudarilo nujnost zagotovitve polnega učinka tega prava.

- 13 Nazadnje je predložitveno sodišče na podlagi člena 105 Poslovnika Sodišča predlagalo uporabo hitrega postopka, saj narava zadeve, ki izhaja iz potrebe po sprejetju odločitve o predlogu za zavarovanje nedenarne terjatve, o katerem je treba v skladu z določbami zakonika o civilnem postopku odločiti nemudoma, zahteva takojšnjo odločitev.

DELOVNI DOKUMENT